

2013

Toetajad / Supporters

antalis^{EM}
Just ask Antalis

ALTIA
— E E S T I —

HEIDELBERG

PRINTON^P
trükkikoda

ra Rahva Raamat

VÄRSKA
ORIGINAAL

SOOME
INSTITUUT

Kaane kujundaja / Cover designer Heino Prunsvelt
Kujundaja / Designer Piret Niinepuu-Kiik
Fotograaf / Photographer Teet Malsroos
Trükkikoda / Printer Greif OÜ

Eesti Rahvusraamatukogu / National Library of Estonia
Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union
Eesti Kirjastuste Liit / Estonian Publishers' Association
Eesti Lastekirjanduse Keskus / Estonian Children's Literature Centre

Tallinn, 2014

Kataloog on trükitud Antalis AS paberile / Catalogue paper supplied by Antalis Ltd.
Sisu / Galerie Art Volume 170 g/m²
Kaaned / Galerie Art Volume 250 g/m²

ISSN 1736-8936

25 KAUNEIMAT EESTI RAAMATUT 2013

Värskelt üleelatud aasta oli kirev ning ärev nii kultuurisündmustest kui -skandaalidest. Ja ühtlasi andis see aasta meile ka korraliku raamatusaagi – kaunitaridest koletisteni.

Alustuseks murrame ühe linnamüüdi – väite, et Eestimaalt on aastaga raske välja traalida veerandsadat ilusat väljaannet. Jah, üle-elusuurusi ohhoo-elamusi leidis küll vähe, aga läbimõeldult koostatud ja kujundatud ning heal tehnilisel tasemel teostatud raamatuid see-eest enam kui reglemendikohaselt aujärjele seatud kakskümmend viis.

Esimesed heidetakse ja tagumised tapetakse, keskmised koju jõuavad. Õnneks küll reeglit kinnitavate eranditega: röömustavalt mahtus keskmiselt mõistlike tulijate vahele ka intrigeerivat mängu kitsi piiril, tahtlikult robustset tüpograafiat, julgeid katsetusi köitetechnikaga. Žüriil igatahes mullust saaki sorteerides ja puhastades igav ei hakanud.

Millised olid siis aasta 2013 raamatukujunduse trendid? Ei, raamatu kui sellise lõppu ega ufode läbiviidud paleepööret me veel ei näinud – klassikaline paberandja hingab ikka veel. Ja tunneb end vaatamata digitaalajastu prohvetite süngetele ennustustele igati hästi. 25 kauneima konkursile saadeti seekord 156 raamatut. Sarnases suurusjärgus saak möödunud ja ülemöödunud aastaga.

Vähem oli laual mahukaid kunstialbumeid, rohkem läbimõeldud, žanri piire painutavat aimekirjandust. Luule kaanetamises on ilutsemine andnud ruumi kontseptualismile ja minimalismile, taandunud on memuaristika ja kokaraamatute uputus – vähesedki näited rõhuvad pigem nutikusele kui mahule või eelarvele. Ning siirast röömu tegi žüriile nn „harilike jutukate“ kaaneillustratsioonide tõusev tase ning uute või vähemasti siinmail vähepruugitud trükitehnikate ning -materjalide järjest osavam ja sihipärasem kasutus.

Ega me progressideemonist ju pääse: raamat muutub tasapisi luksuskaubaks tagasi – mitte just päris munkade manuskriptiks eeslinahast köites, aga elitaarsemaks tahes-tahtmata. Digiraamat oma kõikvõimalikes avaldumisvormides on praeguseks asendanud trükitud manuaalid ning teeb seda õige pea suurema osa teadus- ja aimekirjandusega. Aga füüsiline raamat, millel on olemas kaal, lõhn, kombatav pind ning kulumisaste, ei anna veel niipea alla. Jah, ma usun seda siiralt. Seni, kuni on elus veel tema vaimne kogudus, nende hulgas ka meie, kes me seda konkursi korraldame või selles osaleme.

P.S. Ei maksa digi- ja paberandjat vastandada seal, kus vastuolu asemel toimib hoopis sümbioos või viljakas risttolmlemine.

Asko Künnap
žürii esimees

25 BEST DESIGNED ESTONIAN BOOKS OF 2013

The year that has just closed had its fair share of culture highlights — and scandals, too. It also saw a good crop of book designs, all the way from beauties to beasts.

For starters, let us bust an urban myth — that Estonia's annual book production is not massive enough for a decent harvest of 25 outstanding designs. Indeed, the larger-than-life entries that wowed the jury were few and far between, yet the count of beautifully designed and technically well-executed books went far beyond the twenty-five defined in the contest statute.

Forget about the first and the last: it is usually the middle ones that make it. Happily, there are always exceptions that prove the rule: the solid average was peppered with intriguing romps verging on kitsch, deliberately rough-hewn typography, bold experiments with binding techniques — never a dull moment for the jury going through last year's harvest.

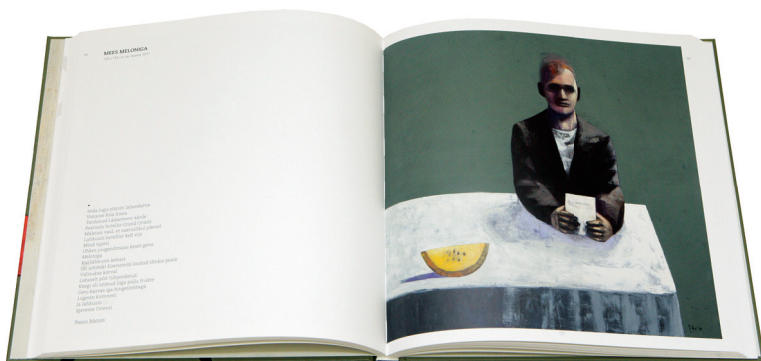
So what were the 2013 trends in book design? Nope, we did not witness the demise of the book as such, or a palace coup staged by Unidentified Flying Objects: the classical paper book is still breathing. And feeling alive and well despite the gloomy predictions cast by digital era prophets. All in all, 156 entries were submitted to the contest of the 25 best designed Estonian books of 2013, on par with the previous two years.

This time we saw less of large-format art albums, and more of genre-bending non-fiction. In poetry books, forced aestheticism has been replaced by conceptualism and minimalism; the flood of memoirs and cookbooks has finally subsided — and the few entries submitted played on ingenuity rather than bulk or budget. The jury was thrilled to observe a surging standard in cover illustrations for the so-called "easy reading", and an increasingly competent and calculated use of novel or less exploited printing materials and techniques.

However, there is no escaping of the progress demon: slowly but steadily, the book is emerging as a luxury item once again — if not exactly a manuscript hand-written by monks and bound in donkey leather, then inevitably an elitist commodity. E-books in their various incarnations have already replaced printed manuals, and such will soon be the lot of most of academic literature and non-fiction as well. But the paper book with its weight and bulk and scent, tangible surface and degree of wear, is not going to succumb any time soon. Yes, I believe it, I sincerely do — not as long as it has its flock, including those of us who organise this very contest, or take part in it.

P.S. The digital and paper books should not be pitted against one another wherever and whenever we witness happy symbiosis or fruitful cross-pollination instead of confrontation.

Asko Künnap
Chair of the Jury

JUSS PIHO. ÄRASELETATUD PILDID

Koostajad: Juss Piho, Kalle Toompere

Kujundaja: Kalle Toompere

Kirjastajad: Juss Piho, Aasta Raamat

Trükikoda: Printon

ISBN: 978-9949-9417-2-8; 132 lk

Formaat: 265x275 mm

Paber: Arctic Volume White 170 g/m²

Žüri:

Detailideni läbimõeldud kunstialbum – triipkoodist tüpograafiani. Väga kvaliteetne reprotöö. Suurte pindade ning tühja ruumi tasakaal on kaunis, formaat ja veerised loovad põneva ja žanri kontekstis uudse terviku.

JUSS PIHO. PICTURES EXPLAINED

Compiled by: Juss Piho, Kalle Toompere

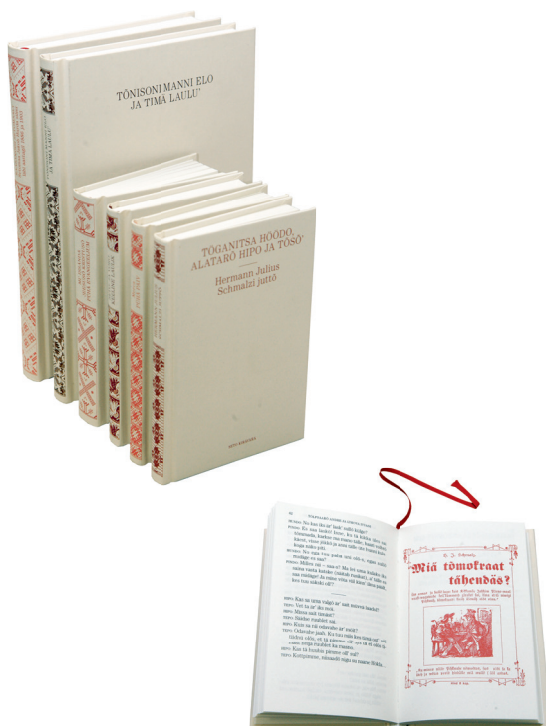
Designer: Kalle Toompere

Publishers: Juss Piho, Aasta Raamat

Printer: Printon

Jury:

An art album where every little detail, from the barcode to typography, is well in place. High-quality repro work. Delicate balance between the sprawling pictures and empty space, the format and margins create an exciting combination rarely exploited in this genre.

Sari:
 SETO KIRÄVARA
 Kujundaja: Agnes Ratas
 Kirjastaja: Seto Instituut
 Trükkkoda: Greif
 Formaat: 110x165 mm; 160x245 mm
 Paber: Munken Print White (80 / 90 / 100 g/m²)

Žürii:
 Värskelt vanamoeline sari, kus on oskuslikult sobitatud vanu arhiivmaterjale endisaegsete kujundusvõtete ja kirjakasutusega. Tehud usu ja südamega. Meenuvad lugemine õlilambi valguses ja tekib isu sõira järele.

Series:
 THE SETO LIBRARY
 Designer: Agnes Ratas
 Publisher: Seto Institute
 Printer: Greif

Jury:
 A refreshingly old-fashioned series that competently combines archive material with historical design practises and typography. Made with faith and heart.

Reet Piiri
EESTI KAMPSUN EESTI RAHVA MUUSEUMI KOGUDEST

Kujundaja: Maarja Roosi

Kirjastaja: Eesti Rahva Muuseum

Tükikoda: Greif

ISBN: 978-9949-417-88-9; 80 lk

Formaat: 180x290 mm

Paber: Arctic Volume White 150 g/m²

Žürii:

Uus ja rõõmsameelne vaade vanale villasele teemale. Raamat on täis positiivsust ja värskest. Tunnustus julguse eest mängida, jäädes samas tõsiseltvõetavaks ja visuaalselt lihtsalt haaratavaks.

Reet Piiri
ESTONIAN WOOLLEN JACKET FROM THE COLLECTION OF THE
ESTONIAN NATIONAL MUSEUM

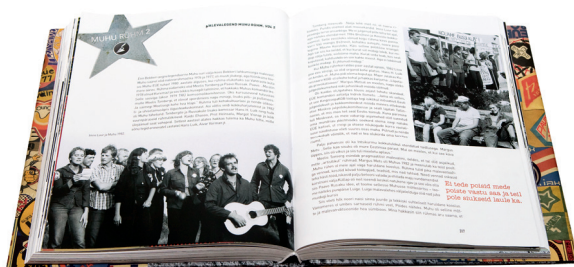
Designer: Maarja Roosi

Publisher: Estonian National Museum

Printer: Greif

Jury:

A novel and cheerful look at an old and woolly theme. This book is brimming with positivity and freshness. Props for the courage to frolic around – without losing credibility or visual accessibility.

Tiit Pruuli
EÜE JÄLG. PILDIKESI ÜLIÕPILASNOORSOO ELUST

Kujundaja: Kalle Toompere

Kirjastaja: Varrak

Trükkikoja: Greif

ISBN: 978-9985-3-2825-5; 560 lk

Formaat: 190x230 mm

Paber: Tom & Otto Silk 130 g/m²

Žüri:

Ka väga erineva kvaliteediga arhiivmaterjalidest saab luua tugeva terviku. Mahuka kogumiku kujundus tabab ajastu vaimu ning ehitusmaleva nii porist kui päikselist argipäeva. Raamatu ümbrispaber on kasutatav plakatina.

Tiit Pruuli
EÜE FOOTPRINT. SKETCHES OF STUDENT LIFE

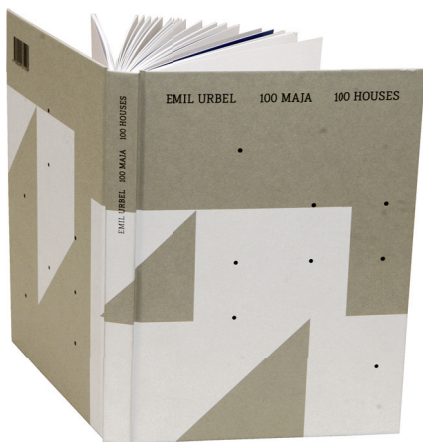
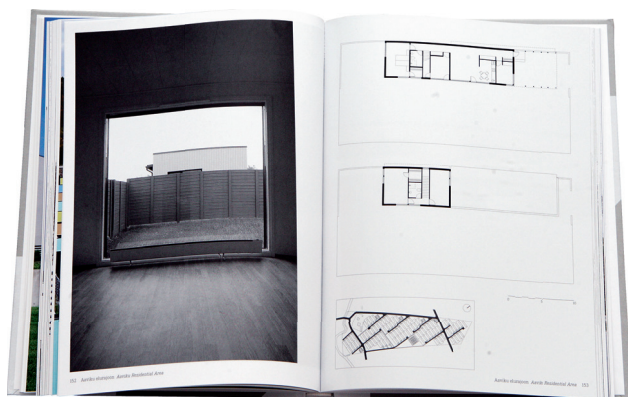
Designer: Kalle Toompere

Publisher: Varrak

Printer: Greif

Jury:

Even mixed quality archive materials can provide a strong, harmonious result. The design of this massive volume catches the spirit of the period under discussion as well as the muddy and sunny days of the Estonian Students' Building Brigade (EÜE). The dust jacket also functions as a poster.

EMIL URBEL. 100 MAJA

Koostaja: Emil Urbel
Kujundajad: Mariana Hint, Agnes Ratas
Kirjastaja: E. Urbel

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
ISBN: 978-9949-3312-0-8; 302 lk
Formaat: 200x275 mm

Paber: sisu Galerie Art Gloss 150 g/m², Tom & Otto Silk 115 g/m²; kaas Geltex 222 LS g/m²

Žürii:

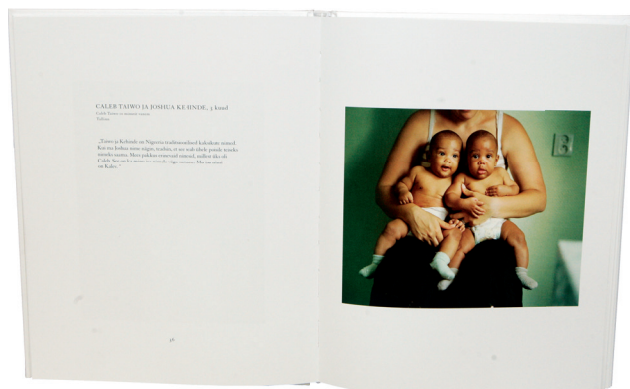
Enesekindel ja maitsekas raamat, kus tuleb esile tõsta arhitektuursete jooniste suurepärase kvaliteeti.
Abstraktsed esikaas iseloomustab paremini arhitekti stiili kui ükski foto tema tööst.
Peaaegu häirivalt tasakaalus paariskülgede kompositsioon.

EMIL URBEL. 100 HOUSES

Compiled by: Emil Urbel
Designers: Mariana Hint, Agnes Ratas
Publisher: E. Urbel
Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

A confident and classy book, the superior quality of architectural drawings deserves a special mention.
The abstract front cover represents the architect's style more aptly than any photo of his work.
Almost irritatingly balanced composition of the spreadhead.

Birgit Püve
ELADA MITMUSES
 Kujundaja: Marje Eelma
 Kirjastaja: Hea Lugu
 Trükkikoda: Print Best Trükkikoda
 ISBN: 978-9949-538-05-8; 128 lk
 Formaat: 210x260 mm
 Paber: Galerie Art Volume 170 g/m²

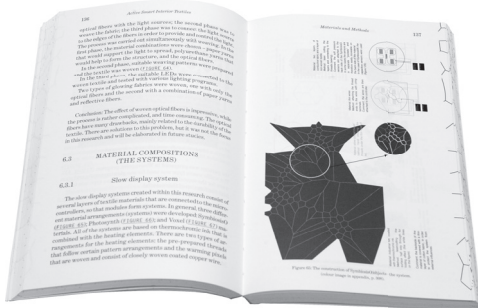
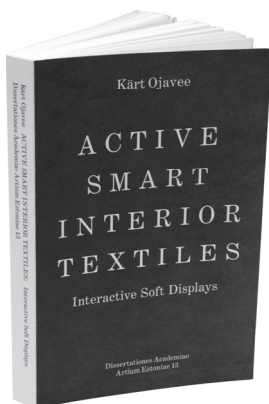
Žüri:

Puhas, enesekindel minimalistlik fotoalbum — tundlikult on kasutatud tühjust ja vaikimist. Hea paberi valik. Tekst ja fotod õnnestunud tasakaalustatud, pildimaterjaliga on ümber käidud tundlikult, kogenud fotograafi tunnetusega.

Birgit Püve
DOUBLE MATTERS
 Designer: Marje Eelma
 Publisher: Hea Lugu
 Printer: Print Best

Jury:

A clean-cut, confident, minimalist photo album; graceful use of void and silence. Good choice of paper. Text and photos are happily balanced, pictures are handled sensitively, with the professional touch of an experienced photographer.

Kärt Ojavee
ACTIVE SMART INTERIOR TEXTILES. INTERACTIVE SOFT DISPLAYS

Kujundaja: Indrek Sirkel
Kirjastaja: Eesti Kunstiakadeemia
Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
ISBN: 978-9949-467-42-6; 344 lk
Formaat: 150x235 mm

Paber: sisu Munken Lynx 100 g/m², MultiArt Gloss 130 g/m²; kaas Multidesign Original White 300 g/m²

Jüri:
Väga ebatraditsiooniliselt lahendatud dissertatsioonitöö, mis rikub teadustekstide kujundamise põhimõtteid. Teemasse sissejuhatav surutrükk kaanel, tehnilistlik küljendus ja tüpograafia, robustne fookustuseetika sisus.

Eesti Rahvusraamatukogu eriauhind Kuldraamat

Kärt Ojavee
ACTIVE SMART INTERIOR TEXTILES. INTERACTIVE SOFT DISPLAYS

Designer: Indrek Sirkel
Publisher: Estonian Academy of Arts
Printer: Tallinn Book Printers

Jury:
A strikingly non-traditional solution for a dissertation, violating each and every formatting guideline set for academic texts. Introductory embossing on both covers; technicistic layout and typography, body design oozing coarse industrial aesthetics.

TALLINNA ARHITEKTUURIBIENNAAL 2013. TAASKASUTADES NÕUKOGUDE RUUMIPÄRANDIT

Koostajad: Aet Ader, Kadri Klementi, Karin Tõugu, Kaidi Õis

Kujundajad: AKU collective: Uku-Kristjan Küttis, Alari Orav, Jaan Sarapuu, Gia Lam Nguyen, Henri Papson

Kirjastaja: Eesti Arhitektuurikeskus

Trükikoda: Iloprint

ISBN 978-9949-9182-4-9; 304 lk

Formaat: 240x300 mm

Paber: Munken Print Cream 115 g/m², Arctic Volume White 115 g/m²

Žürii:

Korraga nii avangardne kui klassikaline, korralikult rütmistatud album. Kaante tehniline lahendus lähtub teemast. Selgelt arhitektide kujundatud raamat, mille iga lehekülg mõjub nagu arhitektuurivõistluse planšett.

TALLINN ARCHITECTURE BIENNALE 2013. RECYCLING SOCIALISM

Compiled by: Aet Ader, Kadri Klementi, Karin Tõugu, Kaidi Õis

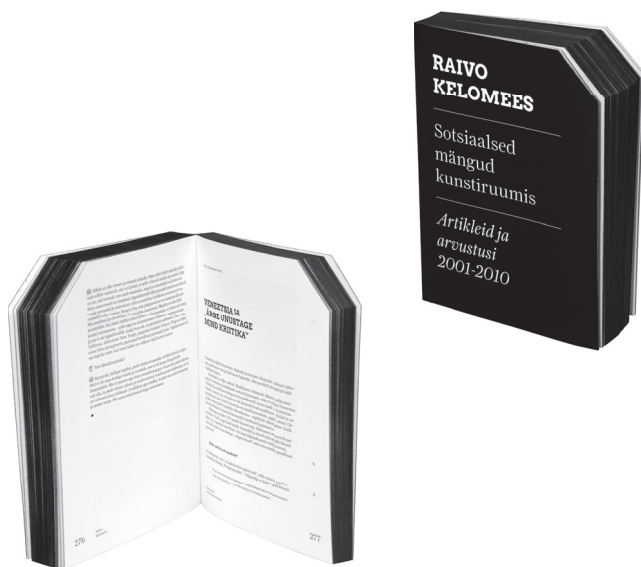
Designers: AKU collective: Uku-Kristjan Küttis, Alari Orav, Jaan Sarapuu, Gia Lam Nguyen, Henri Papson

Publisher: Estonian Centre of Architecture

Printer: Iloprint

Jury:

At once avant-garde and classical, a well-rhythmed album. Technical solution of the covers springs from the subject matter. Quite obviously a book designed by architects, every single page looks like a plotting board for an architecture contest.

Raivo Kelomees
**SOTSIAALSED MÄNGUD KUNSTIRUUMIS.
 ARTIKLEID JA ARVUSTUSI 2001–2010**

Kujundaja: Margus Tamm

Kirjastaja: Eesti Kunstiakadeemia

Trükikoda: Pakett

ISBN: 978-9949-467-44-0; 476 lk

Formaat: 150x210 mm

Paber: Snowbulk 70 g/m²

Žüri:

Raamat, mis meenutab nii dokumendihoidikut kui ka mälukaarti. Suurepärase käitsi koloreeritud lõike teostus. Vorm toetub sisule ja kannab välja suurepärase terviku. Ilus nagu esimesed arvutid ja 1970ndate aastate ulme.

Raivo Kelomees
**SOCIAL GAMES IN THE ART SPACE.
 ARTICLES AND REVIEWS 2001–2010**

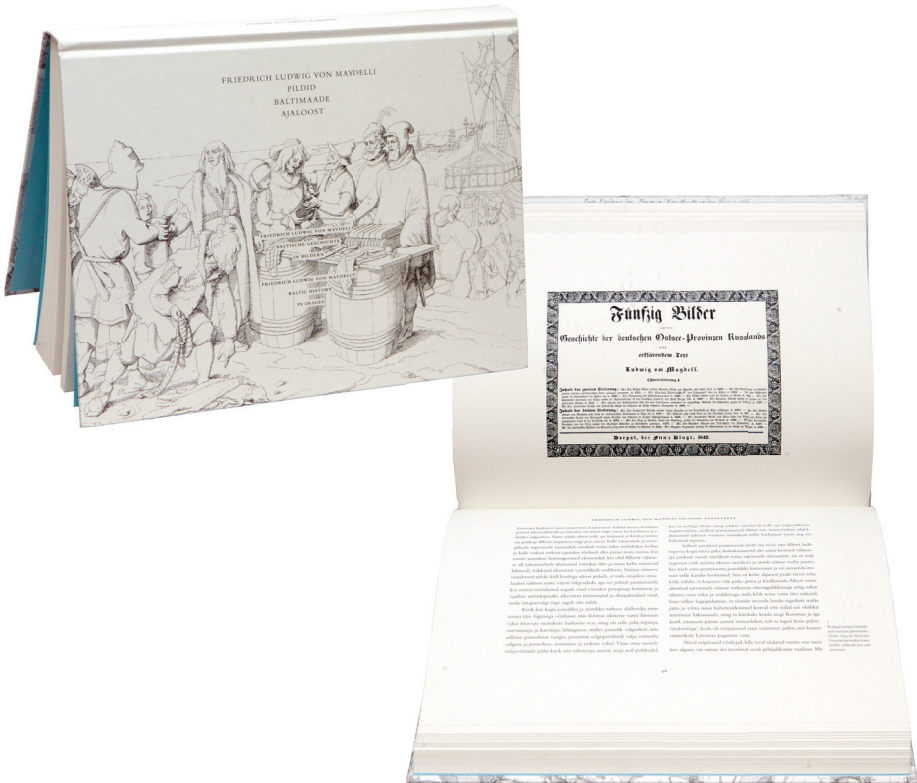
Designer: Margus Tamm

Publisher: Estonian Academy of Arts

Printer: Pakett

Jury:

A book at once resembling a file holder and a memory card. Superb execution of the hand-coloured edge. The unusual format hinges on the corpus of the book, creating a happy harmony. A pretty thing, like the first PCs and 1970s science fiction.

FRIEDRICH LUDWIG VON MAYDELLI PILDID BALTIMAADAJAALOOST

Koostajad: Linda Kaljundi, Tiina-Mall Kreem

Kujundaja: Angelika Schneider

Kirjastaja: Eesti Kunstimuuseum

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-9949-485-21-5; 288 lk

Formaat: 255x340 mm

Paber: sisu Munken Polar Rough 150 g/m², kaas Printa 136/001 130 g/m²

Žüri: Kaalukas raamat, mille pööratud formaat on korraga nii uudne kui praktiline. Kindlakäeline lehekülgede kompositsioon, elegantne tüpograafia ja laiad veerised annavad hästi edasi ajastust, muutumata ülepakutud historistsismiks.

Antalis AS eripreemia parima paberikasutuse eest

FRIEDRICH LUDWIG VON MAYDELL'S BALIC HISTORY IN IMAGES

Compiled by: Linda Kaljundi, Tiina-Mall Kreem

Designer: Angelika Schneider

Publisher: Art Museum of Estonia

Printer: Tallinn Book Printers

Jury: A hefty volume with a novel, handy horizontal format. The solid composition of pages, elegant typography and wide margins emulate the specific period without lapsing into exaggerated historicism.

Special prize by Antalis Ltd for the best use of paper

Sari:
TÄNAPÄEVA NOORSOOROMAN
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Tänapäev
 Trükikoda: Pakett
 Formaat: 143x215 mm
 Paber: Holmen 70 g/m²

Žüri:
 Näide sellest, et säästlikud materjalid ega pehme köide ei välista elegantsi. Head illustratsioonid ja tüpograafia, kaunis ja pehme koloriit. Uudne lähenemine sarjakujundusele. Iga raamat toimib ka eraldi vaadelduna, jäädes samas selgelt osaks sarjast.

Series:
THE TÄNAPÄEV YOUNG ADULT NOVEL
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Tänapäev
 Printer: Pakett

Jury:
 Proves that sustainable materials and soft binding do not rule out elegance. Good illustrations and typography, beautiful mellow colouring. Novel approach to series design. Each book works well separately, while clearly part of a set.

Aaron James
 SITAPEAD. TEOORIA
 Kujundaja: Dan Mikkin
 Kirjastaja: Tänapäev
 Trükkikoda: Greif
 ISBN: 978-9949-27-408-6; 184 lk
 Formaat: 143x215 mm
 Paber: Munken Print White 115 g/m²

Žüri:

Tabav ja terviklik, sisuga haakuv kaanekujundus — illustratsioonist ja tüpograafiast kuni triipkoodini. Lihtne visuaalne motiiv, ruumimäng ja ebaharilik, aga hästi toimiv värvilahendus. Sisu küljendus läbimõeldud ja asjalikult struktureeritud.

Aaron James
 ASSHOLES. A THEORY
 Designer: Dan Mikkin
 Publisher: Tänapäev
 Printer: Greif

Jury:

An apt and organic cover design happily in tune with the rest — from illustrations and typography all the way to the barcode. Unpretentious visuals, a play with space, and an unusual yet highly functional colour scheme. Body layout is well constructed and unaffectedly structured.

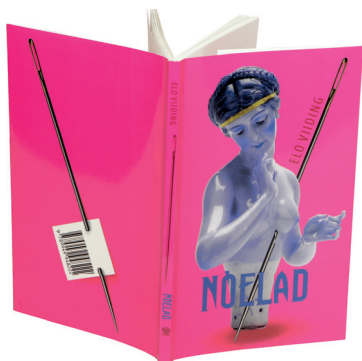

Reeli Reinaus
PRAKTIINE NÕIAKUNST
 Kujundaja: Anne Pikkov
 Kirjastaja: Varrak
 Trükkikoode: Greif
 ISBN: 978-9985-3-2694-7; 342 lk
 Formaat: 130x200 mm
 Paber: Soporset 80 g/m²

Žürii:
 Lihtne, aga nutikas ja pilkupüüdev esikaas sümpaatselt mängulise illustratsiooni ja kirjaga. Läbimõeldud tiitelleht, lakad ning kaante siseküljed.

Reeli Reinaus
PRACTICAL MAGIC
 Designer: Anne Pikkov
 Publisher: Varrak
 Printer: Greif

Jury:
 Simple yet smart and eye-catching front cover featuring a charmingly impish illustration and equally whimsical typeface. Well-constructed title page, flaps and endpapers.

Elo Viiding
NÕELAD
 Kujundaja: Ly Lestberg
 Kirjastaja: Tuum
 Trükkikoda: Pakett
 ISBN 978-9949-9482-2-2; 80 lk
 Formaat: 130x210 mm
 Paber: Munken Lynx 120 g/m²

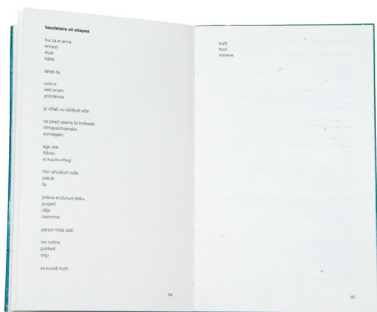
Žüri:

Luulekogu pealkirja teravus on kokku viidud raamatu kujundusega väikeste detailideni. Tüpoграфия ja sisu on heas mõttes ärritavad, kaanel kasutatud ebatraditsiooniliselt teravat värvi, mis kisub juba esimesest pilgust lugejaga riidu.

Elo Viiding
NEEDLES
 Designer: Ly Lestberg
 Publisher: Tuum
 Printer: Pakett

Jury:

The sharpness of the title harmonises with the overall design to the tiniest detail. Typography and body design are irritating (but in a good sense); the cover features an unusually stinging colour, which instantly clashes with the reader's senses.

Sveta Grigorjeva
KES KARDAB SVETA GRIGORJEVAT?

Kujundaja: Maris Kaskmann

Kirjastaja: Värske Rõhk

Trüükikoda: Greif; köide: Eesti Trüükimuseum

ISBN: 978-9949-9478-0-5; 290 lk

Formaat: 130x210 mm

Paber: sisu Munken Print Cream 150 g/m²; kaas taaskasutatud kaanepapp

Žüri:

Kole ongi ilus. Suurepärase kompimiskogemust pakkuv raamat nii kaante kui sisupaberi osas. Enesekindel lihtne sisu on heas tasakaalus kaanekujundusega. Käsitikõidetud ja -rebitud raamatud, mille iga eksemplar kordumatu.

Sveta Grigorjeva
WHO'S AFRAID OF SVETA GRIGORJEVA?

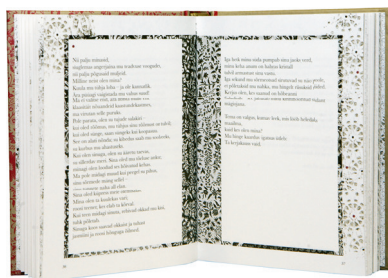
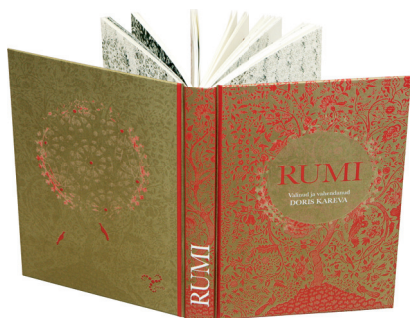
Designer: Maris Kaskmann

Publisher: Värske Rõhk

Printer: Greif; binding: Estonian Printing Museum

Jury:

Ugly is the new beautiful. The covers and the paper used for the body of the book present an incredible tactile experience. The bold, simple body layout is in tune with the cover design. Each copy of this hand-bound and hand-torn book is unique.

Rumi
PÄIKESESÕNAD
Valinud ja vahendanud Doris Kareva
Kujundaja: Piia Ruber
Kirjastaja: Verb
Trükkikoda: Pakett
ISBN: 978-9949-9473-3-1; 192 lk
Formaat: 130x180 mm
Paber: Munken Print Cream 115 g/m²

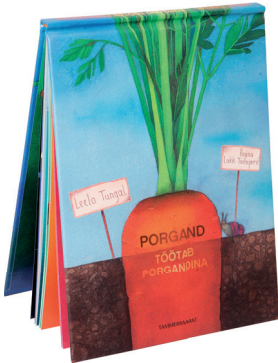
Žüri:

Selgelt ajastut ja kultuurikonteksti tundev ja tunnetav kujundus. Kaanel on kasutatud läbimõeldult erinevaid tehnilisi võtteid. Sisu on külluslikult ornameenteeritud, samas säilitades kerguse ja vahelduvuse. Tunnustust väärib koostöö trükkikojaga.

Rumi
WORDS OF THE SUN
Compiled and translated by: Doris Kareva
Designer: Piia Ruber
Publisher: Verb
Printer: Pakett

Jury:

The design is decidedly consistent with the period style and culture context. The pages are lavishly ornamented yet appear weightless and diversified. Plaudits for seamless collaboration with the printer.

Leelo Tungal PORGAND TÖÖTAB PORGANDINA

Kujundaja: Kalle Toompere

Illustraator: Regina Lukk-Toompere

Kirjastaja: Tammerraamat

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-9949-526-05-5; 65 lk

Formaat: 165x225 mm

Paber: Galerie Art Volume 150 g/m²

Žüri:

Põnev formaat, kus üle kahe lehe ulatuvad jõuliste värvidega illustratsioonid on väga haaravad ja lugema meelitavad. Raamat moodustab terve omaette põneva maailma, kuhu võib sukelduda nii väike kui täiskasvanud lugeja.

Leelo Tungal CARROT WORKS AS A CARROT

Designer: Kalle Toompere

Illustrator: Regina Lukk-Toompere

Publisher: Tammerraamat

Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

An exciting format; the striking, bold-coloured illustrations spreading over two pages whet the reader's appetite. This book constitutes a whole thrilling world, inviting both young and older readers to dive in.

Matthias Johann Eisen
MEIE JÕULUD
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Tammerraamat
 Trükikoda: Greif
 ISBN: 978-9949-526-12-3; 232 lk
 Formaati: 130x210 mm
 Paber: Galerie Art Volume 115 g/m²

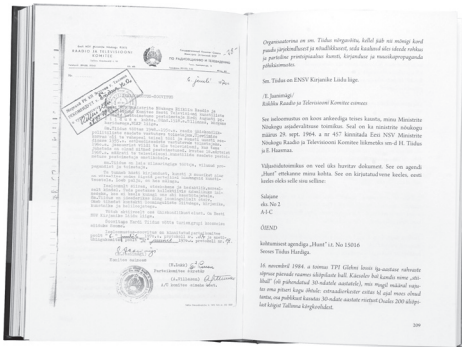
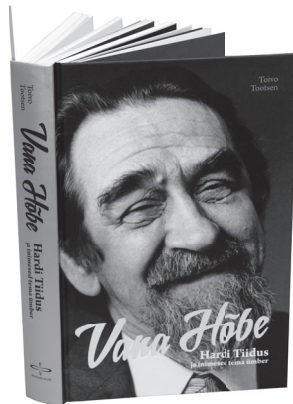
Žüri:

Kombatav ja nauditav raamat, mis mängib kitsi piiril, aga jääb samas maitsekaks. Ohtrasti lustlike detaile, külluslikku pildimaterjali magusast postkaardimaailmast. Onnestunud jõuluretro kaasaegees kastmes.

Matthias Johann Eisen
OUR CHRISTMAS
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Tammerraamat
 Printer: Greif

Jury:

A tangible, enjoyable book that borders on kitsch but comes off as tasteful nevertheless. Plenty of funny little details, a plethora of pictorial material amassed from the sugary sweet postcard universe. Well-executed Christmas retro in modern sauce.

Toivo Tootsen VANA HÕBE. HARDI TIIDUS JA INIMESED TEMA ÜMBER

Kujundajad: Tõnis Kenkmaa, Martin Kenkmaa

Kirjastaja: Maagiline Ruum

Trükkikoda: Greif

ISBN: 978-9949-9402-1-9; 320 lk

Formaat: 160x240 mm

Paber: Munken Print Cream 100 g/m²

Žüri:

Omas žanris väga hästi ja terviklikult läbiviidud kujundus. Keeruline algmaterjal on oskuslikult viidud ühtsesse stiili ja vormi. Väheseid dokumenteeritud juhtumeid, kus hõbedane fooliotrükk ja kalligraafilist käekirja imiteeriv font on õigustatud.

Toivo Tootsen OLD SILVER. HARDI TIIDUS AND THOSE AROUND HIM

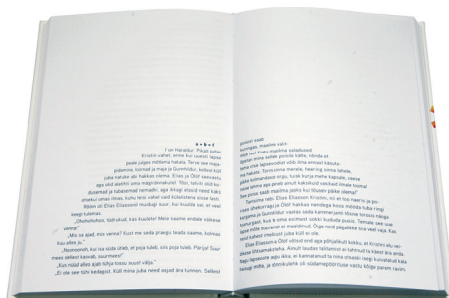
Designers: Tõnis Kenkmaa, Martin Kenkmaa

Publisher: Maagiline Ruum

Printer: Greif

Jury:

Exquisitely executed design, especially for this particular genre. The complicated source material has been expertly poured into consistent style and form. One of the few documented cases where the silver folio print and typeface imitating calligraphic handwriting are fully justified.

Kätlin Kaldmaa
ISLANDIL EI OLE LIBLIKAID
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Ajakirjade Kirjastus
 Trükkikoda: Print Best Trükkikoda
 ISBN: 978-9949-502-81-3; 326 lk
 Formaat: 185x225 mm
 Paber: Soporset 100 g/m²

Züri:
 Poetriuilil teistvõrra raamatutest selgelt eristuv esikaas. Puhas, parasjagu pingestatud tühi ruum. Tundlik sisukülgede kompositsioon ja kirja paigutus, võrtsiks veidi kirja pindade kujuga hullamist. Kaaned ja sisu moodustavad selge terviku.

Kätlin Kaldmaa
ICELAND HAS NO BUTTERFLIES
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Ajakirjade Kirjastus
 Printer: Print Best

Jury:
 Truly distinct front cover art. Pure, suitably high-strung empty space. Sensitive composition and typography placement between the covers, spiced up by gentle shenanigans with text blocks. A harmonious ensemble all in all.

Marko Mäetamm
 PAINTING AND WAITING
 Kujundaja: Indrek Sirkel
 Kirjastaja: Lugemik
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-9391-7-6; 192 lk
 Formaat: 105x170 mm
 Paber: Lux Cream 80 g/m²

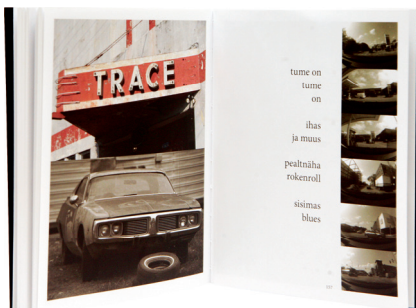
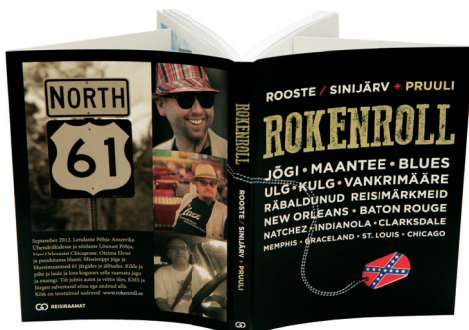
Žüri:

Konkursi kõige lõbusam raamat. Psühhedeelse kunsti taastulek Eesti raamatusse. Katmata mahulise sisupaberi ja läikiva kaanematerjali värsket koostööd. Taskuformaadis pehmeaaneline raamat kui elustiil või terve maailmavaade.

Marko Mäetamm
 PAINTING AND WAITING
 Designer: Indrek Sirkel
 Publisher: Lugemik
 Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

The most entertaining entry in this contest. Return of the psychedelic art in Estonian book design. A fresh synthesis of uncoated high-bulk paper used for the body, and the glossy cover material. A pocket-format paperback representing a certain lifestyle or even *Weltanschauung*.

Jürgen Rooste, Karl Martin Sinijärv, Tiit Pruuli
ROKENROLL. JÕGI. MAANTEE. BLUES...

Kujundaja: Asko Künnap

Kirastaja: Go Group

Trükkikoja: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-9949-9418-7-2; 160 lk

Formaat: 150x190 mm

Paber: sisu Galerie Art Volume 115 g/m²; kaas Carta Integra 235 g/m²

Žürii:

Raamat nagu *road movie*. Mitmekihiline sisu, mis moodustab terviku, oskuslikult on ära kasutatud ameerikaana klüüseid. Tihedaks kokkupressitud formaat ja pildiline üleküllus istub hästi teemasse.

Jürgen Rooste, Karl Martin Sinijärv, Tiit Pruuli
ROCK'N'ROLL. RIVER. ROAD. BLUES...

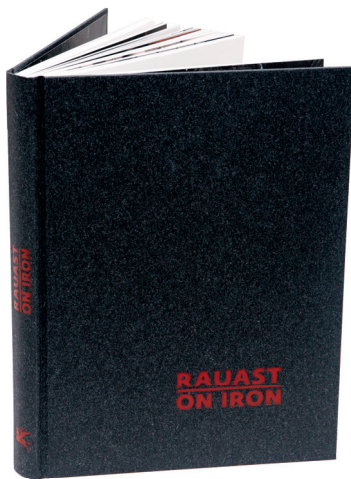
Designer: Asko Künnap

Publisher: Go Group

Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

Book like a road movie. A multilayered, well-integrated body, clever use of the Americana clichés. Tightly compressed format and over-abundance of pictures click with the overall theme.

RAUAST

Koostaja: Kadri Mäik

Kujundaja: Jaanus Samma

Kirjastaja: Eesti Kunstiakadeemia

Trükkkoda: Tallinna Raamatutrükkkoda

ISBN: 978-9949-467-41-9; 272 lk

Formaat: 210x280 mm

Paber: sisu G-Print 150 g/m²; kaas Winter Napura Khepera 791 Nigella

Žürii:

Tõsine ja usutav separaamat, mida laualt tõstes on tunda, et teemaks must metall. Hea kaanematerjali valik, väga oskuslik fotokasutus. Paariskülgede kompositsioon on raudselt paigas nii foto- kui tekstikülgedel.

ON IRON

Compiled by: Kadri Mäik

Designer: Jaanus Samma

Publisher: Estonian Academy of Arts

Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

A seriously credible blacksmith's book; lift it from the table, and you'll see its subject matter is black metal. Good choice of cover material, expert use of photos. The composition of spreadhead is iron tight on photo and text pages alike.

Anni Arro
TOIDUPÄEVIK

Kujundaja: Jan Tomson

Kirjastaja: Menu Kirjastus

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-9949-495-80-1; 224 lk

Formaat: 210x270 mm

Paber: Munken Print White 115 g/m², Munken Print Cream 115 g/m²

Žürii:

Ideaallihedane reprotöö ja trükk katmata paberil koos muhedalt süüdimatu kujundusega.

Eklektilika pildipaigutuses on tasakaalustatud lihtsa kaasaegse tüpograafiaga.

Samm ees teistest päeviku-tüüpi raamatutest.

Anni Arro
FOOD DIARY

Designer: Jan Tomson

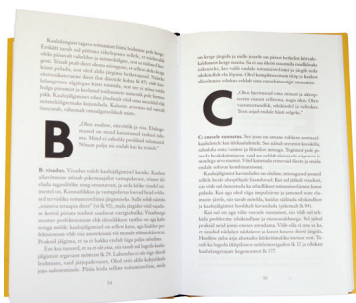
Publisher: Menu Kirjastus

Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

A near perfect repro work and print on uncoated paper combined with a deliciously harebrained design.

Eclectic picture layout balances the simple modern typography. A whole head above the other diary-type books.

Teemu Ollikainen SÖÖ, MIDA HING IHKAB. KAALULANGETAMISE PSÜHHOLOOGIA

Kujundaja: Britt Urbla-Keller

Kirjastaja: Varrak

Trükkkoda: Greif

ISBN: 978-9985-3-2829-3; 200 lk

Formaat: 130x200 mm

Paber: Soporset 80 g/m²

Žüri:

Pilkupüüdev illustratsioon kaanel, mis eristub selgelt samas žanris võistlejast. Väheste elementidega, minimalistlik, terviklik ja loetav sisu. Esikaas töötab nagu korralik propagandaplakat.

Teemu Ollikainen EAT WHATEVER YOU LIKE. THE PSYCHOLOGY OF DIETING

Designer: Britt Urbla-Keller

Publisher: Varrak

Printer: Greif

Jury:

An eye-catching illustration on the cover, which clearly distinguishes itself from other contestants in the same genre. A minimalist, well-integrated and highly readable body featuring but a few elements. Front cover works as a proper propaganda poster.

5 KAUNEIMAT EESTI LASTERAAMATUT 2013

Nagu tavaks saanud, valitakse uue aasta alguses eelmisel aastal trükivalgust näinud raamatutest 25 kauneimat. Selle konkursi kõrval vaadatakse üle ka lasteraamatud ja valitakse 5 parimat. Valijateks olid, nagu eelmistelgi aastatel, esindajad Eesti Kujundusgraafikute Liidust, Eesti Lastekirjanduse Keskusest, Eesti Rahvusraamatukogust, Eesti Vabagraafikute Ühendusest ja Eesti Kirjastuste Liidust.

Võistlusele oli esitatud 35 raamatut 20 kirjastuselt.

Raamatute tase oli ühtlaselt hea. Ei saanud nuriseda halva trükikvaliteedi ega vale paberivaliku üle. Suuri üllatusi polnud, võibolla olen ise aasta jooksul tihedamalt raamatupoest läbi astunud ja kõik kenamad raamatud tulid tuttavad ette. Paljud tuntud tegijad lähevad ainult paremaks ja ei väsi, ei hakka ennast kordama – küllap see töö on lihtsalt nii tore. Nende pildid panevad end huviga uurima, tehnilised üksikasjad on väga peenelt lahendatud, kompositsioon paigas ja raamat kui tervik ei logise. Lasteraamatu ühtlaselt heas tasemes on kindlasti oma osa Tallinna Illustratsioonitriennaalil, mis toob naabermaade huvitavamad tegijad koju vaatamiseks kätte, ja võimalusel külastada suuremaid messe, mida ka hoolega tehakse. Midagi kasulikku on sealt alati kõrva taha panna.

Juurde on tulnud noori illustraatoreid ja kujundajaid, aga mitte eriti palju. Nende värsket lähenemine lisab konkursile sära.

Päris koledaid raamatuid justnagu polnudki, polnud ka raamatuid ilusate piltide ja kehva kujundusega, nagu varasematel aastatel mõned sarjata saanud. Nagu alati, on žürii valik subjektiivne ja oli ka erinevaid arvamusi, kuid suureks vaidluseks siiski ei läinud. Üsna üksmeelselt leiti parimad, ja need on tõesti väga ilusad raamatud, mida on lust käes hoida, vaadata ja lugeda. Soovitan soojalt!

Anu Kalm
žürii esimees

5 BEST DESIGNED CHILDREN'S BOOKS OF 2013

Following a long-standing tradition, at the start of each year a venerable jury chooses 25 best designs from among the books issued during the previous year. Additionally, five best children's books are singled out. The jury of this contest consisted of representatives from the Estonian Graphic Designers' Union, Estonian Children's Literature Centre, National Library of Estonia, Association of Estonian Printmakers, and the Estonian Publishers' Association.

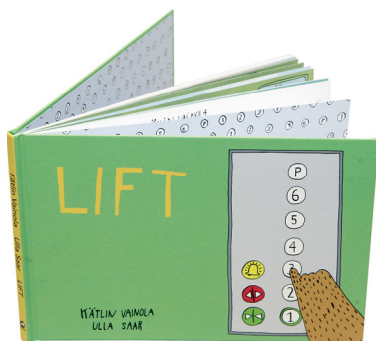
The contest attracted as many as 35 entries from 20 publishing houses.

The overall professional level of the entries was uniformly high: no below-par printing quality or unhappy choice of paper here. Also, there were no major surprises: all the best picks were familiar from my frequent visits to bookshops this past year. Many acclaimed designers and illustrators keep getting better without tiring or repeating themselves — probably because this job is just so great. Their pictures are engaging, technical details are accomplished with great precision, the composition is firmly in place and the book as a whole never falters. The evenly high level of children's books can, among other factors, certainly be attributed to the Tallinn Illustration Triennale which brings here the most intriguing designers and illustrators from neighbouring countries. No less important is participation in trade fairs: there is always something useful to learn.

We have a new crop of illustrators and designers — they just do not come in droves. Their fresh approach lends this contest a special sparkle.

This contest happily did not see any positively ugly entries, or books where beautiful pictures were overshadowed by shabby design — as has happened in previous years. And as always, the jury's choice is subjective; there were clashing opinions but no major disagreements. The best designs were picked quite unanimously, and these are well and truly very beautiful books, pure joy to hold and behold, and read. Warmly recommended!

Anu Kalm
Chair of the Jury

Kätlin Vainola

LIFT

Illustraator, kujundaja: Ulla Saar

Kirjastaja: Kirjastus Pegasus

Trükikoda: Printon

ISBN: 978-9949-531-05-9; 30 lk

Formaat: 235x160 mm

Paber: G-Print 170 g/m²

Žüri:

Huvitavad pildid, hea tervik. Värske, mõnus ja mänguline.

Eesti Kujundusgraafikute Liidu preemia noorele illustraatorile

Eesti Lastekirjanduse Keskuse eripreemia

Kätlin Vainola

THE LIFT

Illustrator and designer: Ulla Saar

Publisher: Kirjastus Pegasus

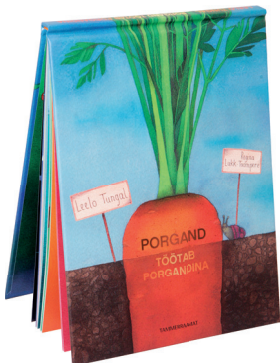
Printer: Printon

Jury:

Interesting pictures, good ensemble. Fresh, snug and playful.

Estonian Graphic Designers' Union award for young illustrator

Special prize of the Estonian Children's Literature Centre

Leelo Tungal
PORGAND TÖÖTAB PORGANDINA
 Illustraator: Regina Lukk-Toompere
 Kujundaja: Kalle Toompere
 Kirjastaja: Tammerraamat
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-526-05-5; 65 lk
 Formaat: 165x225 mm
 Paber: Galerie Art Volume 150 g/m²

Žüri:
 Üllatuslik formaat, julge värvikasutus, hea trükk. Vaimukad illustratsioonid täiendavad suurepäraselt teksti.

Leelo Tungal
CARROT WORKS AS A CARROT
 Illustrator: Regina Lukk-Toompere
 Designer: Kalle Toompere
 Publisher: Tammerraamat
 Printer: Tallinn Book Printers

SÜNNIPÄEVALOOD

Koostajad: Viive Noor, Jaanika Palm, Triin Soone, Ülle Väljataga

Illustraatorid: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Anu Kalm, Anne Linnamägi, Tiia Mets, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg,

Viive Noor, Priit Rea, Tiina Mariam Reinsalu, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Regina Lukk-Toompere

Kujundaja: Piret Niinepuu-Kiik

Kirjastaja: Eesti Lastekirjanduse Keskus

Trükikoda: Print Best Trükikoda

ISBN: 978-9985-9198-3-5; 83 lk

Formaat: 215x215 mm

Paber: G-Print 130 g/m²

Žüri:

Väga hea, terviklik kujundus, seob erinevate käekirjadega kunstnike pildid kindla käega kokku silma rõõmustavaks raamatuks.

BIRTHDAY STORIES

Compiled by: Viive Noor, Jaanika Palm, Triin Soone, Ülle Väljataga

Illustrators: Katrin Ehrlich, Kadri Ilves, Anu Kalm, Anne Linnamägi, Tiia Mets, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg,

Viive Noor, Priit Rea, Tiina Mariam Reinsalu, Kertu Sillaste, Catherine Zarip, Regina Lukk-Toompere

Designer: Piret Niinepuu-Kiik

Publisher: Estonian Children's Literature Centre

Printer: Print Best

Jury:

An outstanding, flawless design; firmly binds the pictures of various artists with different styles together into a truly delightful book.

Piret Raud
 TEISTMOODI PRINTESSIILOOD
 Illustraator: Piret Raud
 Kujundaja: Dan Mikkin
 Kirjastaja: Tänapäev
 Trükkikoode: Greif
 ISBN: 978-9949-27-310-2; 108 lk
 Formaat: 165x195 mm
 Paber: Arctic Volume White 130 g/m²

Žürii:
 Kena, terviklik raamat, kõik on paigas ja kõike on parasjagu. Toredad pildid, mis on tekstiga hästi seotud. Väga ilus, mänguline makett.

Piret Raud
 PRINCESSES WITH A TWIST
 Illustrator: Piret Raud
 Designer: Dan Mikkin
 Publisher: Tänapäev
 Printer: Greif

Jury:
 A neat and organic design, everything is in place, and in just the right amount. Nice pictures in perfect harmony with the text. A delightful, spirited layout.

Kristiina Kass
UNELINNU PESA
 Illustraator: Kristi Kangilaski
 Kujundaja: Piret Niinepuu-Kiik
 Kirjastaja: Päike ja Pilv
 Trükkikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-9370-4-2; 24 lk
 Formaat: 200 x 200 mm
 Paber: Alma Matt 150 g/m²

Žüri:

Veidi retrohõnguline, õhuline ja ilus raamat. Ilusad pildid, ilus kujundus, üks toetab teist.

Kristiina Kass
DREAM BIRD'S NEST
 Illustrator: Kristi Kangilaski
 Designer: Piret Niinepuu-Kiik
 Publisher: Päike ja Pilv
 Printer: Tallinn Book Printers

Jury:

Slightly retro, airy and beautiful. Lovely pictures, lovely design, one supports the other.

Ellen Niit
MÄNGUVESI. LUULET LASTELE 1954–2008

Koostaja: Mare Müürsepp
Illustraator: Catherine Zarip
Kujundaja: Endla Toots
Kirjastaja: Tammerraamat
Trükikoda: Printon
ISBN: 978-9949-526-13-0; 344 lk
Formaat: 170x240 mm
Paber: Galerie Volume 115 g/m²

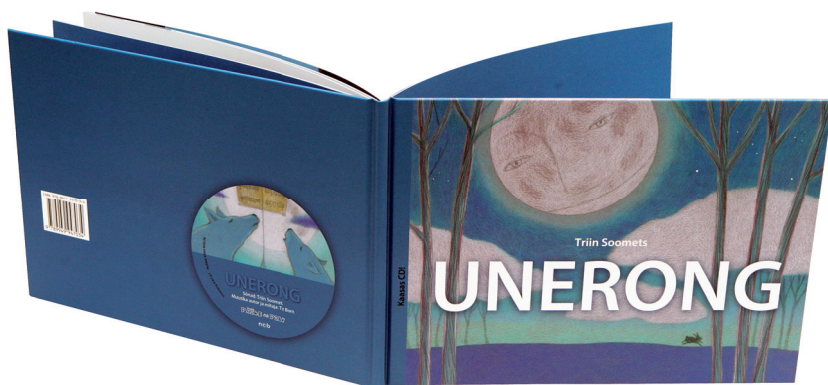
Žürii: Žürii eripreemia kunstnikule kaunile illustratsioonide eest, raamat tervikuna pole päris lõpuni läbi lahendatud.
Žürii eripreemia

Ellen Niit
PRETEND WATER. POEMS FOR CHILDREN 1954–2008

Compiled by: Mare Müürsepp
Illustrator: Catherine Zarip
Designer: Endla Toots
Publisher: Tammerraamat
Printer: Printon

Jury: Special prize of the jury to the artist for exquisite illustrations; the overall composition, however, falls somewhat short.

Special prize of the Jury

Triin Soomets
UNERONG
 Illustraator, kujundaja: Anne Linnamägi
 Kirjastaja: Päike ja Pilv
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-9470-3-4; 32 lk
 Formaati: 295x210 mm
 Paber: G-Print 150 g/m²

Žürii:
 Väga ilus terviklik raamat, kus kõik – pildid, värvid, kompositsioon – on hästi paigas.
 Tore rongirütm läbi raamatu, hea idee võluvas teostuses.

Triin Soomets
SLEEP TRAIN
 Illustrator and designer: Anne Linnamägi
 Publisher: Päike ja Pilv
 Printer: Tallinn Book Printers

Jury:
 A very beautiful ensemble where all the components – pictures, colours, composition – are well in place. Nice train rhythm throughout the book; a good idea executed with charm.

KONKURSI 25 KAUNEIMAT RAAMATUT 2013 ŽÜRII
THE JURY OF THE COMPETITION 25 BEST DESIGNED
BOOKS OF 2013

Mart Anderson, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Kristina Grepp, Eesti Kirjastuste Liit / Estonian Publishers' Association

Tiit Hennoste, külalisliige, Tartu Ülikool / guest member, University of Tartu

Gunnar Kalajas, Trükikoda Greif / Printing house Greif

Mari Kaljuste, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Kadi Kiipus, Eesti Rahvusraamatukogu / National Library of Estonia

Asko Künnap, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Martin Rästa, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

KONKURSI 5 KAUNEIMAT LASTERAAMATUT 2013 ŽÜRII
THE JURY OF THE COMPETITION 5 BEST DESIGNED
CHILDREN'S BOOKS OF 2013

Kadi Haljamaa, Eesti Kirjastuste Liit / Estonian Publishers' Association

Anu Kalm, Eesti Vabagraafikute Ühendus / Association of Estonian Printmakers

Anu Kehman, Eesti Lastekirjanduse Keskus / Estonian Children's Literature Centre

Katri Kiik, Eesti Rahvusraamatukogu / National Library of Estonia

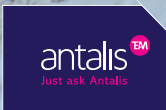
Kadi Kurema, Eesti Vabagraafikute Ühendus / Association of Estonian Printmakers

Anne Linnamägi, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Piret Niinepuu-Kiik, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Viive Noor, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Priit Rea, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Küsi lisateavet ja näidiseid Antalisest!
info@antalis.ee / www.antalis.ee

GALERIE ART VOLUME

Mõnusalt matt paber